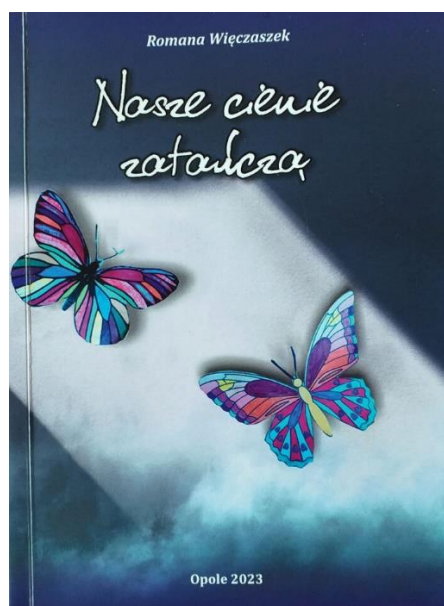

bolszewickiej i żołnierza armii gen. Andersa. – Dziś niesłusznie wypędzonego za ścianę milczenia. Tu „Ze spuszczoną głową, powoli / idzie żołnierz z niemieckiej niewoli. // (...) Jego pułk rozbili pod Rawą, / a on bił się, a on bił się krwawo, // szedł z bagnietem na czołgi żelazne, / ale przeszły, zdeптаły na miazgę. // Pod Warszawą dał ostatni wystrzał, / potem szedł. Przez ruiny. Przez zgłiszczu. // Jego dom podpalili Niemcy! / A on nie ma broni, on się nie mści... // (...) bez broni, bez orła na czapce, / bezbronny na ziemi-matce”.

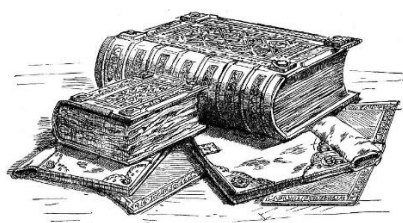
Romana Więczaszek jest najbliższą prawdą: „ze mną śmierć i pył”. Żołnierze po obu stronach: zadają ból, mordują. W wojnach nie ma zwycięzców i pokonanych... tylko pokrzywdzeni. Poetka odnosi się bezpośrednio do wyobraźni, do intuicyjnego poznania „Jaki gwar! / Dzieci posłusznie / bawią się w wojnę”. (...) „Jeszcze później / pierwszy uśmiech”.

Tutaj Słowo jest narzędziem, w którym objawia się oraz inspiruje wyobraźnię duch. Czujemy pokorę wobec tajemnic: życia, kosmosu, przeszłości, istnienia, przyszłości. Czasem wydaje mi się, że poetka – motyl poezji jak ją nazywałem kiedyś – wypowiada nas samych. „Pukasz w nadgryzione drzwi / za nimi człowiek”. JA, TY „Na krętych korytarzach (...) odgroźni (...) w oczach świt (...) drzazga przeszłości (...) Stoły zestawmy razem / mogą być na różnych poziomach / (...) Czy trzeba tyle twarzy / żeby uwierzyć w Człowieka?” Uwierzmy w Siebie Samych!

Jerzy Stasiewicz

Romana Więczaszek, *Nasze cienie zatańczą*. Wydawca: P.Z. „Solpress” sp. z o.o., Opole 2023, s. 100.

Wojna to stan umysłu

(Dokończenie ze strony 4)

dyszy z uwagi na statystyki i poziom czytelnictwa.

Pułkownik Szymański napisał książkę prawdziwą, szczerą, żywiołową, napisał je bardzo dobrze i profesjonalnie, z niekłamanym talentem literackim, z pazurem pisarskim i fenomenalnym instynktem reportażowym i narracyjnym. To jedne z lepszych książek, które ostatnio ukazały się na rynku, a biorąc pod uwagę wagę i powagę opisywanych wydarzeń z pewnością warto po nie sięgnąć.

Nie zapominajmy. Wojna to stan umysłu.

I tylko od nas zależy czy znowu gdzieś i kiedyś wybuchnie.

Andrzej Walter

Marcin Szymański „Na sprzedanej wojnie”. Wydawnictwo Bellona. Warszawa 2022, s. 350.

Ze stron Wydawcy:

Pierwsza książka nawiązująca do porażki misji NATO w Afganistanie.

Wojna to stan umysłu, w którym przemoc, strach, nienawiść i ból rezonują równie namacalnie jak radość, spokój i przyjaźń w świecie, który na co dzień nas otacza. To odwrotność normalności, antyteza harmonii.

Marcin Szymański spędził w Afganistanie ponad rok. Dowodził grupą bojową i pracował jako doradca wojskowy z afgańskimi oficerami. W swoich dziennikach prezentuje wielopoziomowe spektrum wojny w Hindukuszu. Dynamikę zmagania z Talibami relacjonuje z perspektywy żołnierza, lidera i baczego obserwatora ludzkich zachowań. Dziennik stanowi nasycony osobistymi refleksjami autentyczny obraz. To przekaz, który pomaga zrozumieć co tak naprawdę się wydarzyło.

Zdecydowanie lektura dla tych, którzy nie tylko oczekują barwnej relacji, ale również pragną zrozumieć, jak doszło do fiaska kampanii NATO w Afganistanie.

Marcin Szymański „Zakładnicy piekła”. Wydawnictwo Bellona. Warszawa 2023, s. 360.

Ze stron Wydawcy:

Marcin Szymański powraca z drugim tomem wspomnień z misji w Afganistanie. Tym razem opowiada o doświadczeniach nabytych podczas miesięcy spędzonych wśród mieszkańców podnóża Hindukuszu. Jak żyli i co myśleli ludzie w kraju, w którym prowadzono eksperyment społeczny zwany wojną? Jakiej rzeczywistości chcieli, a z jaką przychodziło im się zmagać? Z czym konfrontowali się żołnierze

powracający z misji do rodzin w Polsce? Jak wojenne przeżycia trawiły umysł dowódcy?

Pewnej sylwestrowej nocy trzech przyjaciół podejmuje decyzję o powrocie do piekła, z którego właśnie wrócili.

Jednym z nich jest Marcin, który po kilku miesiącach spędzonych na południu Afganistanu jako dowódca grupy bojowej postanowił zacząć kolejną przygodę w miejscu, z którego poprzednio chciał się wyrwać. Trafia na pokład stanowiska dowodzenia zwanego Gwiazdą Śmierci. Początki nie były łatwe, jednak szybko przestawił się na nocny tryb życia i zaaklimatyzował się wśród natowskiej elity w „teamie nietoperzy”.

Pewnego dnia dostaje kopertę z klauzulą US Secret, a w niej kwit, który wyrzuci wszystko do góry nogami. Ma zostać doradcą wojskowym afgańskiej armii. Jeśli nie wiecie, czym jest body snatching, Autor Wam opowie. Jaką podjął decyzję? Wrócił do kraju? Został w piekle, aby narażać się i budować coś od zera? Jak to się stało, że padł ofiarą strzału znikąd? Kto przełożył ten element układanki?

„Zakładnicy piekła” to książka o ludziach – ich słabościach, emocjach i nadziejach. Uniwersalny zapis wojennej rzeczywistości, z której trudno uciec, a jeszcze trudniej do niej powrócić.

Mariusz Kusion

(nie)widoczne
(nie)doskonałości

Więc na przekór przeszłomod żrenicą bezradną,
Chłoniemy się nawzajem, niby dwa bezdroża.
Bolesław Leśmian

świat(ło) między nami nie gaśnie
przez całą noc uwspólniamy nasze historie
za późno wydobywam z ciebie zapach

skrzypiec
chcę usłyszeć na głos wszystkie smaki
z twojej pamięci

chcę ukraść sobie miejsce
po tej tymczasowej podróży

jestem w tobie nadal
mimo wernisażu twoich tajemnic
bo najbardziej lubisz we mnie słowo
„nadal”

uciekamy do siebie głęboko po pierwiastku
piszę wiersze na wilgotnej skórze
ogrzewam ci tatuaże i zamieniam miejscami
od reklamy do reklamy na YouTube

uzupełniają nas
tylko świadome emocje

zagubienie czeka w radiotaxi